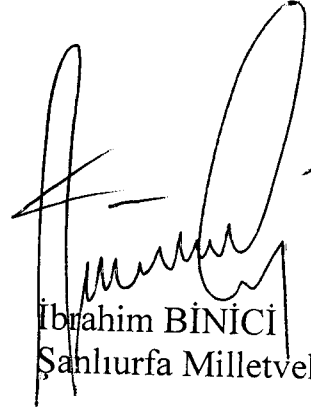

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 212
Tarih: 24.11.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

İbrahim BİNİCİ
Şanlıurfa Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler		
Esas Komisyon		Plan ve Bütçe		
Tarih: 08 Aralık 2011		F. No: 2/181		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek. Y.	Gen.Sek.
16	MR	SA	KEM	K
BAŞKAN				

T B M M
Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü
24 Kasım 2011
Numara :

T. B. M. M.
GENEL EVRAK VE ARSİV MÜDÜRLÜĞÜ
24 Kasım 2011
No: 53130

**2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE
KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI.
HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

Madde 1- 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının sonunda yer alan "300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır." ibaresi "bir aylık net asgari ücretin 1/3'ü oranında aylık bağlanır" olarak değiştirilmiştir.

Madde 2- 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının başına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
"Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 1/3'ünden daha az olanlar muhtaç sayılır."

Madde 3- 1.7.1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanunun 1'inci ek maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri sırasıyla aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

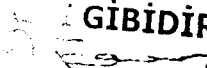
a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özürlü olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan özörlöülerden; her ad ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olanlara, bir aylık net asgari ücret tutarında,

b) 18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştireilememiş olan özörlöülerden; her ad ve her türlü gelirleri toplamının aylık ortalaması, bir aylık net asgari ücret tutarının 1/3'ünden daha az olanlara, bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında,

c) Her ad ve her türlü gelirleri toplamı aylık ortalamasının, bakmakla mükellef olduğu fert sayısına bölünmesi sonucunda elde edilecek miktarın, bir aylık net asgari ücretin 1/3'ünden düşük olması halinde, bakmakla yükümlü olduğu ve bakımını üstlendiği 18 yaşını tamamlamamış özörlöü yakını bulunanlara, sosyal güvencesinin olmasına bakılmaksızın bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında,

Madde 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlöğe girer.

Madde 5- Bu Kanun hükömlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GİBİDİR

KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdüğü

GENEL GEREKÇE

Sosyal ve ekonomik açıdan zayıf kesimlerin başında yer alan yaşlı ve engelli insanlarımızı kollayıp korumak, devletin asli görevidir. Bu görev Anayasanın 2'nci maddesinde yer alan, "sosyal devlet" olma ilkesinden kaynaklanmaktadır. "Sosyal devlet", sosyal ve ekonomik bakımdan zayıf kesimlere yaptığı yardımlar yoluyla sosyal adaleti tesis ederek, herkese insan onuruna yaraşır asgari bir yaşam düzeyini sağlama fikrini savunur ve devlete bunları bir ödev olarak yükler.

2022 sayılı kanunda, muhtaçlık sınırının altında geliri olan engelliler ile güçsüz ve kimsesiz 65 yaş üstü vatandaşlarımıza maaş bağlanmasına dair esaslar düzenlenmiştir. 2022 sayılı yasada net olarak belirtilmese de muhtaçlık sınırı olarak kabul edilen miktar, günümüzün ekonomik koşulları dikkate alındığında insan onuruna yaraşır asgari bir yaşam düzeyini sağlamaktan uzaktır. Maddenin ikinci fıkrasında yer alan, "Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla devamlı gelir sağlayan veya sağlaması mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz" hükmü ile bağlanan aylık miktarı muhtaçlık sınırı olarak kabul edilmiştir. Fıkarda getirilen düzenleme ile 96 TL üzerinde fazladan 1 Kuruş geliri olan, yaşlı ve engelli vatandaşlarımız muhtaç sayılmamış, kapsam dışı tutulmuştur.

Sendikaların yapmış olduğu açlık sınırı hesaplamalarına göre; 4 kişilik çekirdek bir ailenin ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayacak gıda harcamaları için gereken miktar, 800 ile 950 TL arasında değişmektedir. Bu rakamlara barınma, giyim, ulaşım ve diğer ihtiyaçlar için gerekli miktar dâhil edilmemiştir. En alt sınırdaki rakam olan 800 TL'nı kabul ettiğimizde bile, fert başına 200 Liralık gıda harcaması gerekmektedir. Mevcut ekonomik koşullar dikkate alındığında, muhtaçlık sınırının hiç değilse bu miktara çekilmesi halinde, muhtaç insanlarımızı gıda ihtiyaçlarını asgari düzeyde karşılama imkânı verilmiş olacaktır.

Yasanın 1'inci ek maddesinde, hangi hallerde engelli insanlarımızı aylık bağlanacağı düzenlemelerine yer verilmiştir. Engelli vatandaşlarımızı maaş bağlanması için muhtaçlık sınırının altında geliri olması şartı getirilmiştir. Ayrıca engel oranlarına göre 1'inci maddede yer alan aylık miktarına atıfta bulunarak 2 veya 3 katı miktarda aylık bağlanması hükümlerine yer verilmiştir. Bakıma muhtaç engelli vatandaşlarımızla ilgili yasal mevzuatımızda çelişkili düzenlemeler yapılmıştır. 2828 sayılı SHÇEK kanunu ve bu kanuna dayalı olarak yapılmış Bakıma Muhtaç Özürlülerin tespiti ve Bakım Hizmeti Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik arasında çelişkiler bulunmakla birlikte, engellilerin bakımına yönelik olarak asgari ücretin iki katına kadar ödeme yapılmaktadır. Oysa 2022 sayılı yasada aynı orandaki engelli

vatandaşlara, asgari ücretin yarısını bile bulmayan miktarda aylık bağlanmaktadır. Aynı durumun yasal mevzuatımızda yer alan iki yasada farklı yorumlanması, yasal mevzuatımızda bütünlüğün sağlanması açısından sakınca doğurmaktadır.

Sosyal, ekonomik ve çevre faktörleri açısından negatif pozisyonda bulunan engelli insanlarımıza pozitif ayrımcılık yapılması gerekmektedir. Kabul edilmelidir ki engelli vatandaşlarımızın hayata tutunması ve normal bir hayat sürdürebilmeleri için ihtiyaç duyduğu gereksinimler sağlıklı bireylerden daha fazladır. Bu değişiklik teklifi ile muhtaç sayılma koşulunun mevcut ekonomik gerçeklikle biraz olsun uyumlulaşması ve 2022 sayılı yasadan faydalanan vatandaşlarımızın maaşlarında iyileştirme hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1– 2022 sayılı Kanunun 1'inci maddesinde yapılmak istenen değişiklikle, güçsüz ve kimsesiz 65 yaş üstü vatandaşlarımıza bağlanan aylık miktarında artış sağlanarak, günümüz ekonomik koşulları ile uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2– 2022 sayılı yasada muhtaçlık sınırı açık ve net biçimde belirtilmemiş olmasına rağmen, yasaya dayanılarak hazırlanmış yönetmelik ve uygulamada muhtaç olma durumuna ve muhtaçlık belgesine sıkça vurgu yapılmaktadır. Bu nedenle getirilen değişiklik teklifi ile muhtaçlığın rakamsal olarak açık ve net ifade edilmesi hedeflenmiştir.

Madde 3– 2022 sayılı Kanunun 1'inci ek maddesinin (a) bendinde yer verilen bakıma muhtaç engellilere verilen maaş miktarının, 2828 sayılı SHÇEK Kanununda aynı nitelikteki engelli vatandaşlarımıza tanınmış olan maddi imkânların eşitlenmesinin yanı sıra özür oranı itibariyle yasadan yararlanan vatandaşlarımızın maaşlarında iyileştirme hedeflenmiştir.

Madde 4– Yürürlük maddesidir.

Madde 5– Yürütme maddesidir.

